

έκαθόσουν καλλίτερο στὴν πατρίδα σου, νὰ μπῆς στὸ Τεροπούδαστήριο;

Γεῶργος.—Ο ἔμπορος μπορεῖ νὰ λέγῃ φέμυκτα· ἀλλὰ ὁ ἀνεψιὸς γιατί;

Βένιερης.—(Πραϊνόμενος δῆθερ) Καλά, καλά, παιδί μου. Ἐτσι σέ το εἶπα, γιὰ νά σε δοκιμάσω.

Γεῶργος.—(Μειδιῶτη) Τὸ πιστεύω.

Βένιερης.—Εἰσαι ἔχαρετος νέος καὶ θὰ προοδεύσῃς. Φθάνει νὰ λέξ τὴν ἀλήθεια πάντα σου. Δὲν ἀστειούμαι. Γιὰ τὸ φέμυκα χρειάζεται ἐπιτηδειότης, τὴν ὅποιαν πιθανὸν νὰ μὴν ἔχῃς. Καὶ φεύστης χωρὶς ἐπιτηδειότητα εἶνε—πῶς νά σου πῶ;—ο ὄνος του Αἰσώπου χωρὶς τὴν λεοντήν. Η εἰλικρίνεια εἶνε τὸ καλλίτερον ὅπλον τῶν ἀνεπιτηδείων. Αὐτὴ καρμιὰ φορὰ εἰμπορεῖ νάντικαταστήσῃ καὶ τὴ σοφωτερη πονηριά. (δύμιλῶτ, σημειώνει δέλγετε. Ιεζεὶς ἐπὶ τοῦ λ/σμοῦ) Νὰ, πάρε, παιδί μου, τὸ χαρτί σου... εἰς τὸν κ. τρυπία νά σε πληρώσῃ. (Κατέρχεται η Φρατζέσκα μὲ τὸν καρέτη).

Γεῶργος.—(Μετὰ βραχεῖας οιγήνη) Μήπως ηλθε ὁ θειὸς Παντελῆς; Μου μήνυσε ὅτι θέλει νά με ιδῇ γιὰ μιὰ σπουδαία ὑπόθεσι.

(Ακολουθεῖ).

Ο ΑΝΗΦΟΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΤΗ

— «Τί κάνεις, γέρο μου, καὶ σὲ βλέπω, μιὰ νὰ σκαλώνῃς στούθερατου αὔτου βουνοῦ τους κοφτεροὺς βράχους, καὶ μιὰ νὰ κατρακυλέσαι νὰ πέφτῃς καὶ νὰ ματώνεσαι, νὰ ξανασκαλώνῃς, νάνεβαίνῃς, νάνεβαίνῃς κι ὅλο αὔτου νὰ βρίσκεσαι, μήτ' ἀφῆλα, μήτε πάλι κι ὄλοτελκ στῆς κοιλάδας τὰ βάθια, λίγα βήματα νὰ κερδίζῃς, καὶ μ' ἔνα σου γλύντρημα ὅλα νὰ χάνουνται ἐξὸν ὅσο ἀνθρώπου μάτι δὲ διακρίνει, κι ὡς τόσο πάντα μὲ θάρρος νὰ ξαναρχίζῃς τάνηφορικό σου ταξίδι, καὶ νοιώθοντας πῶς οσο μικρὸ κι ἀν εἶναι τάνεβασμα, πάντ' ἀνέβασμα εἶναι, σὰν παλιάρι νὰ καταπιάνεσαι πᾶσα νέχ φορὰ τὸ φοθερὸ τὸν ἀγώνα, ἀκούραστος, ἐλπίδα γεμάτος καὶ δύναμη, ἀνοιγτόκαρδος, ἀπὸ τὴν χαρὰ μεθυσμένος, τραγουδῶντας ἀντὶ νὰ γογγύζῃς, χαρογελώντας ἀντὶ νὰ θρηνῇς;

Τέ νὰ εἶναι τὸ μεγάλο καλὸ ποῦ πολεμᾶς τόσα χρόνια νὰ φτάσῃς, τί καστρο νὰ κυριέψῃς, τί δόξα ν' ἀπολύψῃς, τί θησαυρὸ νάποκυτήσῃς; Εἶναι χρόνια ποῦ σὲ βλέπω νὰ τυρκνιέσαι· χρόνια ποῦ λαχταρεῖς καὶ μὲ τὴ λαχτάρα σου μένεις. Νὰ σὲ λυπηθῶ ἀραγε, ποῦ ἐλπίζεις τάνελπιστα, ἢ νὰ σὲ συχαρῶ ποῦ καὶ στάνελπιστα ἐλπίζεις ἐσύ;

— «Παιδί μου, εἶσαι νέος ἀκόμα, κι ἀπὸ Τέχνη δὲ ξέρεις; Τὴ βλέπεις ἐκείνη τὴν ἀθάνατη τὴν κορφὴ, ποῦ σύννεφα χρυσᾶ τηνε στεφανώνουν; Εἶναι τῆς Τέχνης τὸ βασιλεῖο ἐκεῖ ἐπάνω. Ἐκεῖ ὄνειρεύτηκα ἀπὸ

μικρὸς νάνεβῷ κ' ἐκεὶ λαχταρώντας καὶ πασκίζοντας νάνεβῷ, θὰ ζεψυχήσω μιὰ μέρα. Δουλεύω, μέρα καὶ νύχτα δουλεύω, μὰ εἴναι βαρύς ὁ ἀνήφορος, τὰ μονοπατια του γλιστερὰ, καὶ βράχοι ἀπὸ ἀπέρχυτα ὑψη κρεμασμένοι, σὲ φοθερίζουν ἀνάμεσα στὶς χαράδρες. Βλέπεις ἐκείνους ποῦ σὲ μέρη πολὺ ἀψηλότερα νάνεβουν κατωθωσαν, καὶ σὲ μύρια μικρὰ κορφοθούνια σκορπίστηκαν ὄλοτρόγυρα στὶς ραχοῦλες, μὰ πάντα καμπηλότερα, πολὺ χαμηλότερα ἀπὸ τὸ μεγάλο τὸ κορφοθούνι, ποῦ περήφανο στέκει στὴ μέση; Τὴν ἀκοῦς τὴν ἀθάνατη τὴ μελωδία ποῦ κατεβαίνει ἀπὸ ἐκεὶ ἀπάνω, ως κάτω στὰ βάθια τῆς σκοτεινῆς τῆς κοιλάδας, ἐκεὶ ποῦ ἡ ἀνθρωπότη ζεσκίζει τὰ στήθια τῆς ἀπὸ τὸν πόνο κι ἀπὸ τὴν ἀπελπισία; Ως ἐκεὶ κατεβαίνει ἡ παρήγορη μουσικὴ τους, κι ὡς τόσο ἀπὸ τὸ θογκητὸ καὶ ἀπὸ τους βαρειοὺς στεναγμούς ἄλλοι δὲν τὴν ἀκοῦν παρὰ μόνο κείνοι ποῦ βαρεμένοι κι ἀπελπισμένοι σιμώνουν τοῦ έροῦ αὐτοῦ βουνοῦ τὶς ρίζες καὶ στὴν πρασινάδα του γυρεύουν ἀνάπαψη, δροσίζοντας τὴν καρδιά τους μὲ τάγερι ποῦ τους φέρνει τέτοια θεία μουσική στ' ἀλαρά του φτερούγυικ.

Βλέπουμε τοὺς καλότυχους ἐκείνους, ποῦ ως τὰ μισὰ ἀνεβάντας, ἀκοῦμε τὴ μαγικὴ τὴ μελωδία τῆς τέχνης τους, καὶ πάλι στὸ κορφοθούνι, στ' οὐρανογείτονο κορφοθούνι στηλώνεται ἡ ματιά μας! "Ονειρο πῶς εἴναι τὸ τέλειο τὸ ζέρουμε, κι' ὅμως στὸ θρόνο του γύρω ἀγωνίζομαστε νὰ παρασταθούμε!"

Καὶ ξανάρχεται ὁ γέρος νὰ σκαλώνῃ, νὰ πάνεται ἀπὸ πέτρες, ἀπὸ χώματα καὶ ἀπὸ ρίζες, νὰ πέφτῃ καὶ νὰ σηκώνεται, νὰ πληγώνεται κι ὡς τόσο νὰ μὴ γογγύζῃ, νάνεβαίνῃ, ν' ἀνεβαίνῃ, κι ἀξαφνα νὰ κατρακυλάῃ, μὰ πάντα νὰ κερδίζῃ ἀσήμαντο ὑψος στάνεβασμα του, ὥσπου, περνῶντας χρόνια κατόπι τὸν εἶδα σὰν μερμύγκι νὰ σαλεύῃ σὲ γκρεμούς ἀψηλότερους κι ἀκόμη νὰ πέφτῃ καὶ νὰ σηκώνεται, νὰ σκαλώνῃ καὶ νὰ κατρακυλέσαι, κι ὡς τόσο πάντα νὰ χαίρεται καὶ νὰ τραγουδάῃ μέσα σ' ἐκείνο τὸ φοθερὸ τυράννισμα.

— «Τί εἶναι ποῦ σὲ κάνει, γέρο μου, καὶ τραγουδάεις ἀκόμα, τοῦ φωνάζω ἀπὸ κάτω, καὶ δὲν πεθαίνεις ἀπὸ τὴ σκάση, ποῦ νάνεβῃς οὔτε στὰ μισὰ δὲ θειὰ προφτάσης.

— «Ἡ ἐλπίδα, παιδί μου, ἡ ἐλπίδα κ' ἡ ἀγάπη τῆς τέχνης.

— «Καὶ ποιὸς μὲ ζωὴν ἀνθρώπου πρόφτασε νάνεβῃς ὡς τὸ λαμπρὸ τὸ κορφοθούνι, ποιὸς νὰ κολυμπήσῃ στάθατο ἐκείνο τὸ φῶς;

— «Κανένας, παιδί μου, κανένας!»

Καὶ χάθηκε ἡ φωνή του στὸ κατρακύλισμα, καὶ ξανακούστηκε τὸ τραγούδι του στὸ νέο τάνεβασμα.